

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ

НАКАЗ

08.02.2021 м. Київ N 224

Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
18 лютого 2021 р. за N 206/35828

Про затвердження Вимог до благополуччя сільськогосподарських тварин під час їх утримання

Відповідно до абзацу одинадцятого частини першої [статті 3 Закону України "Про ветеринарну медицину"](#), пункту 64 Всеохоплюючої стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV "Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею" Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, схваленої [розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року N 228, пунктів 308, 309, 311 і 313 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року N 1106, пункту 9 Положення про Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, затвердженого [постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року N 459 \(у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2019 року N 838\)](#),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

Загальні вимоги до благополуччя сільськогосподарських тварин під час їх утримання;

[Вимоги до благополуччя бройлерів під час їх утримання;](#)

[Вимоги до благополуччя курей-несучок під час їх утримання;](#)

[Вимоги до благополуччя свиней під час їх утримання;](#)

[Вимоги до благополуччя телят під час їх утримання.](#)

2. Директорату державної політики у сфері санітарних та фітосанітарних заходів забезпечити подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування і вводиться в дію 01 січня 2026 року.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України згідно з розподілом обов'язків.

**Міністр розвитку економіки,
торгівлі та сільського
господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

ПОГОДЖЕНО:

**Голова Державної служби України
з питань безпечності харчових
продуктів та захисту споживачів**

Владислава МАГАЛЕЦЬКА

**Т. в. о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

**Міністр охорони
здоров'я України**

Максим СТЕПАНОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
08 лютого 2021 року N 224

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ

до благополуччя сільськогосподарських тварин під час їх утримання

1. Ці Загальні вимоги встановлюють мінімальні вимоги до благополуччя сільськогосподарських тварин під час їх утримання.
2. Ці Загальні вимоги не застосовують до:
  - 1) тварин, що перебувають у стані природної волі;
  - 2) тварин, призначених для використання під час розважальних, культурних та/або спортивних заходів і подій;
  - 3) експериментальних та лабораторних тварин;

4) безхребетних тварин.

3. У цих Загальних вимогах наведені нижче терміни вживають у такому значенні:

1) власник сільськогосподарських тварин - фізична або юридична особа, якій належать сільськогосподарські тварини;

2) господарство (потужність) - споруди або комплекс споруд, приміщення, будівлі або окремі ділянки, в яких утримують сільськогосподарських тварин;

3) сільськогосподарські тварини - біологічні об'єкти (включаючи рибу, плазунів або земноводних), яких розводять, вирощують і утримують з метою виробництва харчових продуктів, вовни, шкіри, хутра або в інших сільськогосподарських цілях;

4) утримувач сільськогосподарських тварин - фізична або юридична особа, яка відповідає за утримання сільськогосподарських тварин на підставі посадових обов'язків, договору або за законом, на постійній або тимчасовій основі;

Інші терміни вживають у значеннях, наведених у [Законах України "Про ветеринарну медицину"](#), ["Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин"](#), ["Про безпечність та гігієну кормів"](#).

4. За утримання і благополуччя сільськогосподарських тварин відповідають їх власники і утримувачі.

5. Власники і утримувачі мають вживати всіх необхідних заходів, передбачених законодавством України, з метою забезпечення благополуччя сільськогосподарських тварин, які їм належать або знаходяться в них на утриманні, та не завдавати їм невинуватого болю, страждань або травм.

6. Сільськогосподарських тварин (крім риб, плазунів і земноводних) розводять і утримують з урахуванням їх різновиду, стадії розвитку, адаптації і одомашнення, фізіологічних і етологічних потреб, на підставі досвіду і наукових знань, а також із дотриманням цих Загальних вимог.

7. Сільськогосподарських тварин, яких розводять, вирощують та/або утримують із використанням систем, в яких їх благополуччя залежить від частого догляду людиною, оглядають не менш як один раз на добу.

Сільськогосподарських тварин, яких розводять, вирощують та/або утримують із використанням інших систем, оглядають з інтервалами, що є достатніми для уникнення і запобігання будь-яким стражданням сільськогосподарських тварин.

З метою здійснення ретельного огляду сільськогосподарських тварин забезпечують наявність належного освітлення (стаціонарного або переносного).

8. Догляд за сільськогосподарськими тваринами має здійснювати достатня кількість кваліфікованого персоналу, який володіє відповідними знаннями, навичками роботи з тваринами та професійною компетентністю.

9. Сільськогосподарським тваринам, які проявляють симптоми та/або ознаки хвороби, та/або отримали травму, має негайно надаватися належний догляд та/або лікування. Якщо стан сільськогосподарських тварин не покращується, власник або утримувач сільськогосподарських тварин повинні негайно звернутися до ліцензованого лікаря ветеринарної медицини. У разі потреби хворих та/або травмованих сільськогосподарських тварин ізолюють у призначеному для цього місці з дотриманням відповідних умов утримання, що включають у себе забезпечення сухою і зручною підстилкою в достатній кількості, а також періодичний огляд.

10. Заборонено обмежувати свободу пересування сільськогосподарських тварин у спосіб, що може завдавати їм невинуватих страждань або може травмувати їх.

У випадку постійного або періодичного утримання сільськогосподарських тварин на прив'язі або обмеження їх пересування, сільськогосподарським тваринам потрібно надавати простір, що задовольняє їх фізіологічні та етологічні потреби.

З метою дотримання вимог цього пункту власники або утримувачі сільськогосподарських тварин мають право використовувати власний досвід та отримані наукові знання.

11. Матеріали, які використовують для будівництва приміщень (загонів), в яких утримують сільськогосподарських тварин, і обладнання, з яким вони контактують, не повинні завдавати сільськогосподарським тваринам шкоди та/або травмувати їх. Матеріали і обладнання мають бути такими, щоб їх можна було легко очищати, мити і дезінфікувати.

12. Конструкція, планування і розташування приміщень, в яких утримують сільськогосподарських тварин, конструкція знарядь і пристосувань для їх захисту або фіксації, мають забезпечувати відсутність гострих країв або виступів, що можуть травмувати сільськогосподарських тварин.

13. Циркуляція, рівень запиленості, температура, відносна вологість повітря, а також концентрація газів мають бути в межах показників, визначених законодавством України, що не завдають шкоди сільськогосподарським тваринам.

14. Заборонено утримувати сільськогосподарських тварин у приміщеннях у постійній темряві або без відповідного періоду відпочинку від штучного освітлення. Якщо природнього світла недостатньо для задоволення фізіологічних і етологічних потреб сільськогосподарських тварин, необхідно забезпечити відповідне штучне освітлення.

15. Сільськогосподарських тварин, яких утримують поза будівлями, необхідно забезпечити захистом від несприятливих погодних умов, хижаків, а також від інших ризиків для їх здоров'я та благополуччя.

16. Автоматизоване або механічне обладнання, що його використовують із метою забезпечення здоров'я та благополуччя сільськогосподарських тварин, перевіряють не менш як один раз на добу. Виявлені несправності необхідно усувати негайно. Якщо несправність неможливо усунути негайно, необхідно вжити всіх заходів для захисту здоров'я та благополуччя сільськогосподарських тварин.

17. На випадок відмови системи примусової вентиляції необхідно передбачити резервну систему, що гарантуватиме достатній повітрообмін з метою збереження здоров'я та благополуччя сільськогосподарських тварин, а також сигналізацію, що сповіщатиме про відмову системи примусової вентиляції. Роботу сигналізації необхідно регулярно випробовувати.

18. Раціон сільськогосподарських тварин має бути повноцінним і збалансованим відповідно до їх віку і виду, у кількості, достатній для підтримання здоров'я сільськогосподарських тварин на належному рівні і задоволення їх фізіологічних потреб. Корм, вода та інші рідини для сільськогосподарських тварин, не мають містити речовин або домішок, що можуть завдати їм невинуватих страждань або травмувати. Спосіб годування також не повинен завдати непотрібних страждань і травмувати сільськогосподарських тварин.

19. Сільськогосподарські тварини повинні мати доступ до кормів і води з інтервалами, що відповідають їх фізіологічним потребам.

20. Сільськогосподарські тварини повинні мати доступ до води в належній кількості або мати можливість задовольнити свої потреби у споживанні рідини в інший спосіб.

21. Обладнання для годівлі і напування має бути спроектоване, сконструйоване і розміщене у спосіб, що мінімізує забруднення кормів і води, а також запобігає шкідливим наслідкам конкуренції між сільськогосподарськими тваринами за доступ до кормів і води.

22. З метою профілактики і лікування хвороб (у тому числі зоотехнічного лікування) мають застосовуватись ветеринарні лікарські засоби, використання яких дозволено в Україні і які, як доведено науковими дослідженнями, не справляють негативного впливу на здоров'я та благополуччя сільськогосподарських тварин.

23. Калічити сільськогосподарських тварин заборонено.

24. Заборонено практикувати природне або штучне розведення сільськогосподарських тварин, що спричиняють або можуть спричинити їх страждання та/або травмування.

Допускається використання певних процедур, передбачених законодавством України, які можуть спричинити мінімальні або короточасні страждання або травми, або які можуть вимагати втручань або маніпуляцій, що не спричиняють тривалої травми.

25. Тварина може утримуватись у сільськогосподарських цілях лише у випадку, якщо генотип або фенотип такої тварини дає обґрунтовані підстави вважати, що її утримання в сільськогосподарських цілях не справлятиме негативного впливу на її здоров'я та благополуччя.

26. Власник або утримувач сільськогосподарських тварин має вести електронний та/або паперовий облік відомостей про їх лікування, у тому числі про застосування ветеринарних лікарських засобів (період і кількість), а також про кількість загиблих сільськогосподарських тварин, виявлених під час кожного огляду.

Зазначені в цьому пункті відомості зберігають впродовж не менш як три роки і надають територіальному органу компетентного органу під час здійснення заходу державного контролю або у відповідь на його запит.

27. Територіальний орган компетентного органу здійснює заходи державного контролю з метою перевірки дотримання власниками і утримувачами вимог законодавства про здоров'я та благополуччя сільськогосподарських тварин, а також вживає в межах своїх повноважень заходів для усунення виявлених порушень і для притягнення винних осіб до відповідальності, встановленої законом.

28. За результатами здійснених заходів державного контролю територіальні органи компетентного органу складають річний звіт про стан дотримання благополуччя сільськогосподарських тварин, що містить у собі інформацію про виявлені порушення та аналіз найбільш істотних із них, а також пропозиції щодо усунення та запобігання виникненню зазначених у звіті порушень у майбутньому, та надають зазначений звіт компетентному органу до 01 лютого року, наступного за звітним, з метою узагальнення.

На підставі інформації, зазначеної в абзаці першому цього пункту компетентний орган до 01 квітня року, наступного за звітним, складає звіт про стан дотримання благополуччя сільськогосподарських тварин в Україні, який містить інформацію про виявлені у відповідному звітному періоді порушення та аналіз найбільш істотних із них, а також план дій щодо усунення та запобігання виникненню зазначених у звіті порушень у майбутньому.

**Заступник директора директорату
державної політики у сфері санітарних
та фітосанітарних заходів - начальник
головного управління з питань підакцизної
продукції та органічного виробництва**

Людмила ХОМІЧАК